

■ A început să cam pîrîie... pe la cusături

PAGINA 3

■ ÎN LIPSA LISTĂRIILOR
Valoarea tranzacțiilor la BVB
a scăzut cu 14,55%, anul trecut

PAGINA 9

■ Vom fi nevoiți să repornim economia. Ne pregătim?

PAGINA 10

■ ASOCIAȚIA PENTRU PENSILE ADMINISTRATE PRIVAT:
"Nu se poate vorbi de -pierderea- propriu-zisă
a banilor din Pilonul II, ci de o -deprecieri-
temporară"

PAGINA 12

GRAM AUR = 225,8515 RON FRANC ELVEȚIAN = 4,5682 RON EURO = 4,8288 RON DOLAR = 4,4163 RON

**CORONAVIRUS ȘI
LIBERTATE**

Marea urmărire cu ajutorul telefoanelor inteligente

Coronavirusul a reușit să restrângă drepturile fundamentale ale oamenilor în majoritatea țărilor democratice. Acesta a fost un prim pas. Acum se face urmărirea, o urmărire generalizată cu ajutorul telefoanelor inteligente. Scopul, evident, este unul nobil, menit să protejeze, dar semnele de întrebare se ridică precum o pădure. Încă se vorbește de protecția datelor, dar realitatea ultimilor ani a arătat cum stă treaba cu datele personale și "pierderea" lor chiar și la cel mai înalt nivel.

Un grup de experți europeni au anunțat că vor lansa în curând o tehnologie destinată smartphone-urilor pentru identificarea persoanelor care au intrat în contact cu oameni infectați cu coronavirus, ceea ce va ajuta autoritățile medicale să acționeze rapid pentru a stopa răspândirea acestuia, transmite Reuters. Inițiativa propune păstrarea unei evidențe a momentului în care un smartphone intră în raza de acțiune a altui dispozitiv, astfel încât, în cazul în care o persoană este testată pozitiv, oamenii din jurul său cu risc de infecție să poată fi identificați rapid.

Capacitatea de a urmări mai precis persoanele cu risc de infecție ar putea face posibilă ridicarea restricțiilor la nivelul național, care au dus la oprirea activităților economice în multe țări. Inițiativa europeană, denumită Pan-European Privacy Preserving Proximity Tracing, servine utilizării cu succes a telefoanelor inteligente în unele țări din Asia pentru a urmări răspândirea virusului și a aplica ordonatele de carantină, deși metodele lor încălca normele europene stricte de protecție a datelor. PEPP-PT, care reunește 130 de cercetători din opt țări, își propune să-și lanseze platforma până în 7 aprilie, a declarat Hans-Christian Boos, fondatorul companiei germane start-tech Arago și membru al comisiei de consultanță în domeniul digital al cancelarului Angela Merkel. "Bineînțeles, așa fi pregătit să o folosesc și eu pentru a ajuta alte persoane", a spus Merkel. Epidemiologii spun că urmărirea contactelor unei persoane va deveni o armă vitală în prevenirea unor epidemii viitoare de COVID-19, boala asemănătoare gripei provocată de coronavirus, după ce restricțiile adoptate la nivel național vor reuși să încheie răspândirea rapidă a virusului.

OCTAVIAN DAN
(continuare în pagina 10)

ESTE INEVITABILĂ EMISIUNEA OBLIGAȚIUNILOR COMUNE EUROPENE SUB "ACOPERIREA" EPIDEMIEI?

Ultimul pas către eliminarea completă a democrației

OTMAR ISSING
fost economist-șef al BCE

"Introducerea corona-obligațiilor înseamnă o încălcare a principiilor democrației, deoarece reprezintă un caz clar de taxare fără reprezentare."

EURO-BONDURILE sunt o idee grozavă în teorie", a scris recent Lorenzo Bini Smaghi, președintele Societății Generale și fost membru al conducerii executive a BCE. Într-un editorial publicat pe site-ul Financial Times, dar "situația este mai complicată în practică".

Care ar fi teoria? Prin emisiunea unor obligațiuni comune "înrîle europene ar avea acces la fonduri pentru creșterea cheltuielilor și reducerea taxelor, fără creșterea datoriei publice", după cum scrie Bini Smaghi.

Am citit de mai multe ori afirmații și tot nu pot să înțeleg "raționamentul" prezentat de președintele unuia dintre cele mai mari bănci din lume. Cum adică nu va crește datoria publică a țărilor europene? Dar a cui va fi datoria și cine va repartiza sumele atrase și pe ce criterii? Cum pot rezolva euro-bondurile, instrumente ale datoriei, problemele create de supraîndoa-

torare, o supraîndoațorare care este rezultat direct al politicilor irresponsabile din ultimele decenii, dar fără niciun fel de responsabilitate pentru politicienii care au făcut nenumărate promisiuni fără acoperire?

Obstacolele ridicate de "practică" în fața acestei teorii absurde ar fi "transferul suveranității către Europa implicat de adoptarea eurobondurilor", după cum arată Lorenzo Bini Smaghi, în condițiile în care "atracivitatea titurilor depinde de garanții lor". În cazul statelor suverane, garanția oferită investitorilor o reprezintă "activetele statelor și capacitatea lor de colectare a taxelor".

Fostul oficial al BCE mai abordează și problema cumpărării acestor titluri de către Banca Centrală Europeană, astfel încât să fie eliminată necesitatea unui garant, însă recunoaște că "soluția" nu ar reprezenta un panaceu, mai ales că "statutul BCE nu permite achiziția obligațiunilor guvernamentale de

pe piața primară". Entuziasmul pentru emisiunea de eurobonduri este exprimat și într-un editorial din Financial Times al lui Wolfgang Münchau, director al companiei de consultanță Eurointelligence, în opinia căruia "corona-bondurile merită riscu".

"Acum este momentul pentru acțiune comună și solidaritate", iar "considerentele de hazard moral nu trebuie să determine acțiunile noastre astăzi", a declarat Yannis Stourmaras, membru al Consiliului guvernatorilor BCE în calitate de guvernator al Băncii Greciei, pentru Bloomberg News.

Dar nu erau bancherii centrali cei mai învesnați adversari ai "hazardului moral", amintit necentenit atunci când este vorba despre ștergerea unor datorii ale persoanelor fizice către băncile comerciale? Sau hazardul moral este "benefic" atunci când permite perpetuarea la putere și conservarea privilegiilor pentru autorități irresponsabile?

Dezbaterea publică tot mai intensă din jurul "corona-bondurilor" a fost "amorțită" de o scrisoare trimisă președintelui Consiliului European, Charles Michel, de lideri a nouă țări din zona euro, printre care se află Portugalia, Irlanda, Grecia, Slovenia, Luxemburg și Belgia.

Cititorii care sunt îngrijorați de "greutatea" insuficientă a acestor țări în "ocupația" zonei euro trebuie să scape de orice temeri, deoarece lista este deschisă de Franța, Italia și Spania.

Da, de Franța care "funcționează" cu deficit bugetare permanent din 1975 și are un Cod al Municipiilor de 3.000 de pagini, din care aproape 200 sunt "dedicate" frizerilor și cofeazilor. Da, de Italia, care a acumulat o datorie publică imensă în anii mergerilor adevăratei zone euro, iar acum nu își poate reduce ponderea datoriei fizice către PIB în ciuda permanentizării excedentelor bugetare primare. Da, de Spania, care nu își poate depăși condiția de economic dependentă de bule imobiliare și "investirea" aiuristici a fondu-

rilor europene. Acești "grii" ai Europei consideră că "există argumente puternice pentru emisiunea comună de obligațiuni".

După cum era de așteptat, Germania și Țările de Jos se opun acestei "inițiative", deși declarațiile oficiale încearcă să creeze impresia că este vorba despre altceva.

"Corona-bondurile sunt inevitabile și toată lumea știe acest lucru", scrie Melvyn Krauss, profesor de economie la New York University, într-un editorial recent de la Bloomberg, în opinia căruia poziția celor doi piloni importanți ai zonei euro este doar de fațadă, un "box cu umbra" pentru a-i convinge pe ceilalți că le sunt apărute interesele.

"Fondatorii uniunii monetare au înțeles că moneda euro va crea probleme și va conduce la crize, care vor fi urmate de reforme", mai scrie profesorul Krauss, iar "adoptarea corona-bondurilor va fi parte a procesului inevitabil de realizare a uniunii monetare integrale".

(continuare în pagina 12)

SONDAJUL BURSA

Două treimi, în favoarea militarizării spitalelor; o treime, contra

Ziarul Bursa și-a întrebât cititorii, câteva zile înainte ca vreo măsură să fi fost preconzată, în acest sens: "În condițiile emisieii unor cadre medicale, considerăm necesară militarizarea spitalelor din România?" Iar cei 8 de participanți la sondajul nostru, au marcat clar: două treimi (66%) în favoarea măsurii, o treime (34%) împotriva.

Pentru oricine înțelege rosturile jurnalismului este că se poate de clar că astfel de sondaje nu sunt menite să facă o fotografie reprezentativă a opiniei din societatea românească. Acțiunea reprezintă un demers prin care platforma ziarului se deschide pentru cititorii, astfel încât opiniile lor să nu ajungă la alți cititori și, desigur, la noi, care facem ziarul Bursa. Este un exercițiu jurnalistice de comunicare directă, cu trei beneficii: circulație; ziar-cititori, cititori-cititori și cititor-ziar. O soluție win-win-win (!) avantajate pentru toți participanții!

Pînă să discutăm rezultatul votului trebuie să spunem că realitatea s-a miscat deja în direcția indicată de opiniile participanților la sondajul ziarului Bursa. La Suceava, în acest moment focalul activ cel mai puternic al epidemiei, s-au deplasat atât ministrul sănătății, cât și secretarul de stat, iar una dintre deciziile la fața locului a fost instalarea la conducerea spitalului județean a unui medic militar și introducerea în spital a unui regim de funcționare de tip militar. Este un exemplu soluțiilor discutate și anticipate de noi în ziar, pe care am numit-o semi-militarizare. Președintele României a spus ceva mai puțin scrupulos cu formularea și i-a spus militarizare deși, din datele de care dispunem public, nu reiese că spitalul a fost trecut, legal, sub autoritatea vreunei instituții militare, ci doar a fost schimbat regimul de funcționare și de management. (A.C.)

(continuare în pagina 11)

Coronavirusul a infectat și piața imobiliară

● On Radu Zilișteanu: Această criză va schimba comportamente, iar tabloul va fi altul

Piața imobiliară nu a rămas neinfectată de virusul chinăzesc, ci, dimpotrivă, resimte deja febra pandemiei și se pare că, potrivit specialiștilor, își va reveni mai greu decât economia.

Implicațiile sociale și efectele asupra pieței imobiliare a COVID-19 ar putea fi resimțite și în anul următor, deoarece vor avea loc schimbări semnificative asupra măsurii de a trăi și de a lucra, apreciază experții din cadrul JLL. Accesul arată că munea la distanță, cumpărături online, deglobalizarea lanțurilor de aprovizionare, inițiativele de susținutabilitate și integrare a tehnologiei ar putea fi modificate fundamentale de această criză globală. Raportul "COVID-19: Real Estate Implications" realizat de JLL menționează: "Focarul COVID-19 are un impact semnificativ asupra economiei globale. În acest moment, toată lumea este de acord că acesta va fi un șoc puternic pentru economie în prima

jumătate a anului 2020, urmat de o reținere în lunile ce vor veni. În același timp, cu cât focarul crește și persistă o perioadă mai mare de timp, cu atât șansele unui impact de mai lungă durată asupra economiei globale și, prin extensie, asupra pieței imobiliare sunt mai mari". Din punct de vedere investițional, în general, sectorul imobiliar rămâne într-o poziție favorabilă, beneficiind de capital semnificativ înainte de acest șoc, sunt de părere specialiștii citați, adăugând: "Acest factor ar trebui să contribuie la o conservare a valorii activelor imobiliare și ar putea ajuta la o revenire rapidă a pieței. Însă, investitori vor redeveni precauți, având în vedere nivelul de incertitudine, și își vor îndrepta atenția, probabil, către activete care le oferă venituri mai stabile (birouri și multi-housing) sau celor de genul data center. (EMILIA OLESCU)

(continuare în pagina 9)

W. LEE HOWELL, FORUMUL ECONOMIC MONDIAL

O criză de genul COVID-19 se rezolvă doar consolidând rezistența la șoc

● Nicio țară nu poate preveni singură riscuri globale precum COVID-19 ● Liderii lumii trebuie să se pregătească pentru riscurile viitoare

Severitatea pandemiei de coronavirus este tot mai mare, în condițiile în care peste 200 de țări și teritorii din întreaga lume sunt afectate, iar numărul îmbolnăvirilor la nivel mondial a trecut, ieri, de 955.000, potrivit datelor oficiale.

Criza majoră generată de răspândirea pandemiei nu amenință doar sistemele de sănătate, ci și alte sectoare, în condițiile în care va avea repercusiuni impredictibile asupra economiei, ocupației forței de muncă și transportului, spre exemplu, conform unei analize semnată de W. Lee Howell, directorul general al Forumului Economic Mondial (WEF), care este de părere că, în acest moment, întrebară care apare pentru liderii naționali este

dacă țările lor pot înfrunta o asemenea criză fără precedent, care trece granițele.

Oficialul WEF spune: "Rezolvarea acestei crize necesită acceptarea a două axiome fundamentale. În primul rând, riscurile globale, precum pandemiile, privesc atât nivelul național, cât și cel regional. În al doilea rând, nicio țară nu poate să prevină astfel de evenimente și nu poate diminua impactul lor. Din păcate, mulți lideri par să nu înțeleagă aceste reguli. Ei sunt de acord, în majoritate, cu faptul că este necesare măsuri economice fără precedent pentru a face față unui șoc asimilabil la cererii și ofertei, de asemenea magnitudine și durată. (A.V.)

(continuare în pagina 12)